

Luonnostelu-videolla käytetyt promptit

Tapa 1

1. Olet yliopisto-opiskelija, jonka täytyy kirjoittaa essee. Esseessä tulee olla johdanto, käsittelyosa ja yhteenveto. Haluan kirjoittaa käsittelyosassa tekoälyn eettisestä käytöstä eri kirjoitusprosessin vaiheissa. Lisäksi olisi hyvä saada mukaan tekoälyn rajoituksia ja mahdollisuuksia. Lisää myös eettistä pohdintaa. Tee minulle rakenne-ehdotus niin, että teksti mahtuu kolmeen sivuun.
2. Yhdistä kohdat 2 ja 4 käsittelyosassa. Tiivistä johdannon sisällöt 0,5 sivuun
3. Muokkasin ehdotustasi, ja tässä on meidän versio. Voitko ehdottaa kullekin kappaleelle otsikkoa ja ideavirkettä.

Johdanto (n. 0,5 sivua)

- Aiheen esittely: Lyhyt johdatus tekoälyyn ja sen käyttöön yliopistossa.
- Tavoitteet: Mitä essee pyrkii selvittämään? Esimerkiksi tekoälyn eettiset kysymykset kirjoitusprosessissa.
- Rakenne: Lyhyt kuvaus esseen rakenteesta. (1 lause)

Käsittelyosa (n. 2 sivua)

- Tekoälyn käyttö kirjoitusprosessin eri vaiheissa
 - Tekoälyn nykyiset tekniset rajoitukset.
 - Ideointi ja luonnostelu: Miten tekoäly voi auttaa ideoiden generoinnissa ja alustavien luonnosten tekemisessä.
 - Lähteiden etsiminen ja viittaaminen: Tekoälyn apu lähteiden löytämisessä ja viittausten hallinnassa.
 - Kirjoittaminen ja editointi: Tekoälyn rooli tekstin tuottamisessa ja muokkaamisessa.
 - Tekstin viimeistely
- Eettiset kysymykset ja pohdinta
 - Itse tekeminen versus huijaaminen: Miten varmistaa, että tekoälyn tuottama sisältö on alkuperäistä ja eettisesti kestävä.
 - Tietosuoja ja yksityisyys: Tekoälyn käyttöön liittyvät tietosuoja- ja yksityisyyskysymykset.
 - Vastuu ja läpinäkyvyys: Kuka on vastuussa tekoälyn tuottamasta sisällöstä ja miten varmistaa läpinäkyvyys.
 - Hyödyt ja haitat: Tekoälyn käytön eettiset hyödyt ja haitat kirjoitusprosessissa ja oppimisessa

Yhteenveto (n. 0,5 sivua)

- Keskeisten kohtien kertaus: Tiivistys käsittelyosan tärkeimmistä pointeista.
- Johtopäätökset ja pohdinta: Mitä johtopäätöksiä voidaan tehdä tekoälyn eettisestä käytöstä kirjoitusprosessissa. Tekoälyn potentiaali parantaa kirjoitusprosessia ja tuoda uusia innovaatioita.

Tapa 2

1. Olet yliopisto-opiskelija, ja sinun täytyy kirjoittaa 3 sivun essee. Esseen aiheena on tekoäly kirjoitusprosessissa. Tee muistiinpanojeni pohjalta rakenne-ehdotus esseele.
 - Eettisyys
 - kirjoitusprosessin eri vaiheet
 - yliopistokonteksti
 - tekniset rajoitukset
 - tekijyyksymykset - kenen teksti on?
 - yhteiskunnallinen merkitys
 - tekoäly versus oppiminen
 - haasteet ja mahdollisuudet
 - oppimisen tuki

Tiivistä tästä sellainen esseen rakenne, jossa on johdanto, käsittelyosa (max 2 alaotsikkoa) ja lopetus. Yhdistele teemoja tarkoituksen mukaisesti.

Tapa 3

1. Olet yliopiston opiskelija. Sinun pitää kirjoittaa noin 3 sivun essee aiheesta tekoälyn kirjoitusprosessin tukena. Tässä on luonnos esseestä. Tarkista luonnoksen rakenne: voisiko jotain kappaleita yhdistää tai jonkin kappaleen jakaa eri kappaleiksi? Pitäisikö joidenkin olla eri järjestyksessä? [Huom! Tässä syötetty oma luonnos on tämän dokumentin lopussa.]
2. Anna uusi ehdotus niin, että järjestät tekstini kappaleisiin ja otsikoit kappaleet. Kirjoita kullekin kappaleelle ideavirke, jos sellaista ei vielä ole.
3. Esseessämme eettiset kysymykset ja tekniset rajoitukset ovat isommassa roolissa. Voitko tiivistää vaiheiden käsittelyä ja laajentaa eettisen pohdinnan osuutta. Ota huomioon akateemisen opiskelun ja oppimisen tuen / haitan näkökulma.

Tapa 4

1. Tässä on toinen rakennesuunnitelma. Voisiko alkuperäisen luonnokseni sisällöt järjestää tämän suunnitelman mukaisesti. [liitteenä aiemmin luotu rakennesuunnitelma]

Tavan 3 promptissa 1 syötetty oma esseen suunnitelma (ennen tekoälyn työstöä)

Essee: Tekoäly akateemisen kirjoitusprosessin tukena (luonnos)

Tekoäly on yleistynyt viime vuosina niin paljon, että sitä hyödynnetään jo lähes kaikessa – myös kirjoittamisessa. Tekoäly ei ole pelkästään työkalu, vaan se voi olla monessa mielessä kuin yhteistyökumppani, joka auttaa kirjoittajaa ideoinnissa, luonnostelussa ja jopa tekstin viimeistelyssä. Mutta onko tekoälyn hyödyntäminen kirjoitusprosessissa pelkästään hyvä asia? Vai voiko se myös viedä jotakin olennaista pois luovuudesta? Tämä kysymys on tärkeä, kun mietitään, miten tekoälyä tulisi käyttää ja millaisiin vaiheisiin sitä voi hyödyntää.

Tekoäly auttaa kirjoittamisessa antamalla ideoita. Esimerkiksi luonnosteluvaiheessa tekoäly voi tarjota erilaisia näkökulmia ja ehdottaa kysymyksiä, joita kirjoittaja voisi käsitellä. Tekoäly voi auttaa etenkin silloin, kun kirjoittajalla on ns. tyhjän paperin kammo – tilanne, jossa ei keksi mitään, mistä lähteä liikkeelle. (Buriak ym. 2023.)

Mitä vaiheita kirjoitusprosessissa on, joissa tekoäly voisi olla erityisen hyödyllinen? Ehkä ensimmäiseksi voisi miettiä ideointivaihetta, luonnosvaihetta ja oikolukua.

Toisaalta tekoälyn tuottamat ideat eivät välttämättä ole ainutlaatuisia tai syvällisiä, koska ne perustuvat olemassa oleviin tietoihin ja kaavoihin, jotka on ohjelmoitu malliin. Voiko tämä vaikuttaa siihen, että kirjoittaja ei opi enää itse ajattelemaan, vaan alkaa luottaa liikaa tekoälyn tuottamaan tietoon ja rakenteisiin? (Tämä voisi ehkä mennä myöhemmin esille analyysiin?)

Luonnosteluvaiheessa tekoäly voi auttaa, kun kirjoittaja laatii tekstin ensimmäistä versiota. Esimerkiksi ChatGPT kaltaiset sovellukset voivat auttaa luomaan tekstirakenteen tai tuottamaan nopeasti lyhyitä tekstipätkiä, jotka voivat toimia pohjana jatkotyöstölle (esim. Buriak ym. 2023). Tekoälyllä voi myös kysyä apua, kun ei tiedä, miten jokin ajatus ilmaistaan selkeällä tavalla. Tässä mielessä tekoäly voi olla kuin tekstinkäsittelyohjelman lisäosa, joka tekee luonnostelusta nopeampaa.

Mutta entä muokkaus? Muokkausvaiheessa tekoäly voi antaa ideoita myös kielen parantamiseen ja ehdottaa korjauksia (esim. Fitria 2021). ChatGPT kaltaiset työkalut voivat tunnistaa epäselviä lauserakenteita ja ehdottaa vaihtoehtoja, jotka voivat tehdä tekstistä selkeämpää. Tärkeää on kuitenkin huomata, että tekoäly ei pysty aina ymmärtämään kirjoittajan henkilökohtaista tyyliä tai tarkoitusta.

Kysymys: pitäisikö tätä osuutta avata lisää? Pitäisikö antaa konkreettisia esimerkkejä?

Toinen tekoälyn tarjoama hyöty liittyy oikolukuun ja kielen tarkistamiseen. Esimerkiksi tekoäly voi auttaa kirjoittajaa löytämään oikeat kieliopilliset rakenteet ja tunnistamaan pieniä kirjoitusvirheitä, joita kirjoittaja ei itse huomaa. Tämä voi olla hyödyllistä

erityisesti kiireisissä tilanteissa tai kun oma kielitaito ei ole vielä kehittynyt. Mutta voiko liiallinen tekoälyn luottaminen heikentää omaa kykyä oppia kielioppia?

Palautteen pyytäminen tekoälyltä (Dai ym. 2023)

Kirjoittaminen on ajattelua ja oppimista -> jos hyppää luomisen tuskan yli, ei myöskään opi + kriittinen ajattelu häviää, kun tavoitellaan hyvää arvosanaa (yliopistokontekstissa) eikä yritetä ymmärtää asiaa (Sullivan ym. 2023)

Tekoälyn käyttöön liittyy myös eettisiä kysymyksiä. Jos tekoälyä käytetään liikaa, onko teksti enää kirjoittajan omaa työtä vai onko se osittain tekoälyn tuotetta? Tämä voi olla erityisen merkityksellistä akateemisessa kirjoittamisessa, jossa kirjoittajan omaperäisyys ja kriittinen ajattelu ovat tärkeitä. Toisaalta, jos tekoälyä käyttää vain ideoiden hakuun tai rakenteen selkeyttämiseen, sitä voidaan pitää pelkkänä työkaluna, ei kirjoittajana.

Tämä osio eettisistä kysymyksistä on tärkeä, mutta pitääkö se siirtää loppuun, johtopäätöksiin?

Huijaaminen ei ole eettistä, huijaamisesta ollaan huolissaan, koska sitä ei voi tunnistaa yhtä helposti kuin plagiointia (Sullivan ym. 2023)

Monessa medialähteessä sanotaan, että ChatGPT:tä ei saisi käyttää (negatiivinen diskurssi) (Sullivan ym. 2023) -> onko tämä oikeast se järkevin ajatus?

Johtopäätöksissä voisi todeta, että tekoäly voi olla hyödyllinen apuväline kirjoitusprosessissa, mutta sen käytössä on oltava kriittinen. Kirjoittajan tulee ymmärtää, ettei tekoäly voi korvata hänen omaa ajatteluaan tai taitoaan analysoida ja tulkita asioita.

Esseen kokonaisuus voisi päättyä pohdintaan siitä, miten tulevaisuudessa tekoälyä hyödynnetään kirjoittamisessa ja miten sitä tulisi kehittää, jotta se tukisi kirjoittajan omaa kehitystä.

Monessa yliopistossa tekoälyn käyttö on kielletty/rajoitettu (Sullivan ym. 2023)

Toisaalta puhetta siitä, että tekoälyä pitäisi integroida opetukseen ja sitä pitäisi ohjeistaa osana tehtäviä (Sullivan ym. 2023)

Kieltäminen on turhaa + tekoäly on tulevaisuuden taito, mitä varten sitä pitäisi opettaa (Sullivan ym. 2023)

Joitain mainintoja, että se voi vähentää ahdistusta (Sullivan ym. 2023)